

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Računi izdataka za zaštitu okoliša (EPEA) i Računi sektora dobara i
usluga u okolišu (EGSS)
za 2023.**

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Željka Kovaček Čuklić

veljača 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Računi izdataka za zaštitu okoliša (EPEA) obuhvaćaju investicije i tekuće izdatke u djelatnosti zaštite okoliša. Računi sektora dobara i usluga u okolišu (EGSS) obuhvaćaju output, bruto dodanu vrijednost, broj zaposlenih i izvoz u djelatnostima povezanim sa zaštitom okoliša i gospodarenjem resursima. Podaci za EPEA i EGSS temelje se na istraživanju "Investicije u zaštitu okoliša i izdaci za dobra i usluge u okolišu u 2022." (obrazac IDU-OK), koje provodi Državni zavod za statistiku na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), kompilacije podataka iz drugih sektora Državnog zavoda za statistiku, Financijske agencije, drugih sekundarnih izvora. Moduli EPEA i EGSS nalaze se u Uredbi (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša i Uredbe (EU) br. 538/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša (27. svibnja 2014.).

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 192, 22. 7. 2011.)

Uredba (EU) br. 538/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Uredbe (EU) br. 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 158, 27. 5. 2014.)

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)

Zakon o računovodstvu (NN, br. 78/15., 134/15., 120/16., 116/18., 42/20., 47/20. i 114/22.)

Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, br. 121/14.)

Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (NN, br. 01/15., 25/17., 96/18. i 103/18.)

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN, br. 124/14., 115/15., 87/16., 3/18., 126/19. i 108/20.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

Klasifikacija djelatnosti zaštite okoliša i gospodarenja resursima (CEPA i CReMA)

Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa (ESA)

- Statistički pojmovi i definicije

Investicije se odnose na ukupno ostvarene investicije u imovinu, metode, tehnologije, procese ili opremu za zaštitu okoliša. Ostvarene investicije jesu i u tijeku izvještajne godine izvršene izgradnje i nabave imovine bez obzira na to jesu li završene i plaćene.

Tekući izdaci za zaštitu okoliša jesu izdaci koji se troše na sve svrhovite aktivnosti usmjerene izravno na sprječavanje, smanjenje i uklanjanje zagađenja ili bilo kakvu drugu degradaciju okoliša. Obuhvaćaju izdatke za dobra i usluge.

Output se sastoji od proizvedenih dobara i usluga koje su dostupne za uporabu izvan proizvodne jedinice, svih dobara i usluga proizvedenih za vlastitu finalnu uporabu te robe koja ostaje u zalihama na kraju razdoblja u kojem je proizvedena. Ovdje pripada i output od pomoćne djelatnosti i netržišni output.

Bruto dodana vrijednost (BDV) jest vrijednost proizvedenih dobara i usluga, umanjena za sve ukupne troškove uložene u njihovu proizvodnju.

Ekvivalent punoga radnog vremena (FTE) jest broj ekvivalentnih radnih mjesta s punim radnim vremenom. Definiran je kao broj ukupnih radnih sati podijeljen s prosječnim godišnjim brojem radnih sati u punome radnom vremenu (prema ESA-i 2010). Prema Uredbi (EU) br. 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša (27. svibnja 2014.), broj zaposlenih u računima okoliša prikazuje se ekvivalentom punoga radnog vremena.

Područja djelatnosti zaštite okoliša

Podaci o računima okoliša prikupljaju se za različita područja okoliša prema Jedinствenoj europskoj statističkoj klasifikaciji djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša (*the Single European Statistical Classification of Environmental Protection Activities* (CEPA 2000)), prihvaćenoj na Konferenciji europskih statističara u lipnju 1994. i revidiranoj u 2000.

Djelatnosti zaštite okoliša dijele se na zaštitu zraka i klime, gospodarenje otpadnim vodama, gospodarenje otpadom, zaštitu i sanaciju tla, podzemnih i površinskih voda, smanjenje buke i vibracija, zaštitu biološke raznolikosti i krajolika, zaštitu od zračenja, istraživanje i razvoj zaštite okoliša i ostale djelatnosti.

Djelatnosti gospodarenja resursima uključuju gospodarenje vodama, šumskim resursima, divljom florom i faunom, izvorima energije, mineralima, istraživanje i razvoj resursa i ostalim resursima okoliša.

- **Statistička jedinica**

Izveštajne jedinice jesu poslovni subjekti i dijelovi poslovnih subjekata iz Statističkoga poslovnog registra te državna tijela i neprofitne organizacije.

- **Statistička populacija**

Obuhvaća poslovne subjekte i dijelove poslovnih subjekata iz Statističkoga poslovnog registra. U izbor obuhvata statističkih jedinica obuhvaćene su sve statističke jedinice na osnovi dostupnih podataka koje su imale više od 90% investicija, troškova, prihoda u zaštiti okoliša ili gospodarenju resursima prema područjima djelatnosti NKD-a 2007.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici podataka iz Državnog zavoda za statistiku; znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstvenici – za istraživanja, studenti – za teze

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju u Eurostatu na temelju Uredbe (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša. Podaci se prikupljaju za nacionalne potrebe i potrebe Eurostata.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2. Neuzoračka pogreška

Stupanj valjanosti jest udio valjanih izvještajnih jedinica među svim odabranim izvještajnim jedinicama.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Za dio podataka primjenjuje se logičko-računska kontrola, a nastale pogreške telefonski se provjeravaju s izvještajnim jedinicama prije ispravka.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Prema potrebi se telefonski kontaktira s izvještajnim jedinicama.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.7. Pogreška obrade

Pogrešno upisani podatak bilo kod izvještajne jedinice ili u samoj obradi prolazi kroz LRK te se provjerava i ispravlja.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se objavljuju privremeni podaci, a konačni podaci objavljuju se u bazi podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

22. prosinca 2023. (npr. podaci za 2022. objavljuju se u prosincu 2023.)

T + 347 dana

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest: T + 10,3.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 14,3.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Svi podaci isporučeni su na vrijeme na temelju planiranih datuma objavljivanja.

T + 0

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 0.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju u tiskanome i elektroničkom obliku – objavljivanjem na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u obliku Priopćenja i u PC-Axis bazi podataka.

Priopćenje sadržava kratka Metodološka objašnjenja, kao što su izvori i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl. Metapodaci su raspoloživi i u bazi podataka.

4.1. Priopćenja

Priopćenje OEN-2023-1-4 Računi izdataka za zaštitu okoliša (EPEA) i Računi sektora dobara i usluga u okolišu (EGSS) u 2022. – privremeni podaci

Datum objavljivanja: 22. prosinca 2023.

4.2. Mrežna baza podataka

19. travnja 2024.: Baze podataka – Računi izdataka za zaštitu okoliša (EPEA) i Računi sektora dobara i usluga u okolišu (EGSS)

<https://podaci.dzs.hr> (PC-Axis baza podataka)

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju i u PC-Axis bazi podataka.

Sve relevantne informacije dostupne su i na internetskoj stranici Eurostata <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive su serije podataka u Eurostatovim upitnicima od 2014. do 2022.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest: 9 godina.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se ne izračunava.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka materijalnim troškovima i primanjima zaposlenika.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj za ovo istraživanje se ne izračunava.